

Утвърждавам:

/Борислав Сандов/

Министър на околната среда и водите

УКАЗАНИЯ
ПО ПРИЛАГАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЯТА И ДОПЪЛНЕНИЯТА
НА
НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКА ЗА
СЪВМЕСТИМОСТТА НА ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ, ПРОЕКТИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ
НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ (НАРЕДБАТА ЗА ОС)

С ПМС № 435 от 10 декември 2021 г. (ДВ. бр.106 от 15 Декември 2021г.) са направени следните изменения и допълнения на *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)*:

- Добавя се ново приложение с **подробен контролен лист** за описание на етапите, подходите и критериите за извършване на проверката по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС, което ще гарантира по-прецизното ѝ прилагане. Предложените допълнения в чл. 6а, т. 1 се правят с цел по-ясно регламентиране на компетенциите по издаване на административните актове от министъра на околната среда и водите.

- Критериите по чл. 16 от Наредбата за ОС се допълват с оглед по-прецизно определяне на вероятността от значително отрицателно въздействие върху защитените зони. Добавя се и **ново приложение с подробен контролен лист** с критериите за извършване на преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони, с което наличието на приоритетни местообитания, както и заплахите, посочени в стандартните формуляри с данни ще се отчитат по-прецизно.

- С предложените изменения и допълнения се осигурява отчитането на **кумулятивния ефект** да бъде ясно документирано.

I. Подробен контролен лист – чл. 2, ал. 2

Измененията и допълненията целят с въвеждане на **подробен контролен лист** да има проследимост как КО е установил, че конкретният план, програма, проект и инвестиционно предложение няма да окаже неблагоприятно въздействие върху целостта на съответната/те зона/зони. С включеното към Наредбата за ОС Приложение № 1 се идентифицират възможни въздействия върху защитени зони в резултат от реализиране на ППП/ИП, когато същите са извън разпоредбите на чл. 2, ал. 1 от Наредбата. Достатъчно е в т. 5 от контролния лист да има един отговор „да”, за да се стартира процедурата по ОС за съответното намерение.

Този **подробен контролен лист** има за цел да документира и визуализира разсъжденията, послужили за вземане на решение относно прилагането на процедурата по ОС за конкретното намерение. Контролният лист се попълва в електронен вид, разпечатва се и след подписването му от страна на съответния експерт, се прилага към

документацията за ППП/ИП. Контролният лист не се публикува заедно с писмото по чл.2, ал. 2, а е част от документацията към преписката.

Стъпки за попълване на контролния лист:

1. Първа стъпка - постъпилото уведомление по чл. 10 , ал. 1 от Наредбата за ОС – се отбелязва в листа с „X“. След запознаване с внесената информация експерта преценява дали тя е достатъчна за разглеждане на преписката, т.е. дали информацията дава достатъчно информация, за да се определи вида на процедурата и да се изключи наличието на хипотезата на чл. 2, ал. 1 от Наредбата за ОС, да се установи местоположението на ППП/ИП спрямо защитени зони и защитени територии, и неговата допустимост. В случай, че информацията е недостатъчна се изисква представянето на допълнителна информация от страна на възложителя.

Ако има необходимост от допълнителна информация, КО изпраща писмо до възложителя с искане да внесе допълнителна информация на основание чл. 2, ал. 4 от Наредбата, при което след представянето ѝ се маркира с „X“ в квадратчето след думата „поискана“.

В случай, че поисканата информация не е предоставена от възложителя в определения срок, квадратчето остава празно и се преминава към прекратяване на административната преписка на основание чл. 2, ал. 5 от Наредбата за ОС. В този случай се издава решение и се маркира „X“, с което попълването на контролния лист приключва до тук.

След като е налице достатъчно информация, КО изключва наличието на хипотезата по чл. 2, ал. 1 от Наредбата за ОС и маркира с „X“. Преминава на втора стъпка от контролния лист.

2. Втора стъпка – проверка за местоположението на ППП/ИП спрямо защитени зони и защитени територии. В случай, че ППП/ИП попада изцяло или отчасти в границите на защитени зони или защитени територии се маркира с „X“ в първото квадратче, ако не попада, съответно се маркира във второто. Преминава се на следващата стъпка.

3. Трета стъпка – извършва се проверка за допустимостта на ППП/ИП по смисъла на чл. 12 и чл. 13 от Наредбата за ОС, спрямо установените режими. За ППП/ИП, които не попадат в границите на защитени зони и защитени територии, проверка за допустимост се извършва по смисъла на чл. 12, ал. 5 и чл. 13, ал. 3 от Наредбата за ОС, когато е приложимо.

При констатиране недопустимост на елементи на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение по смисъла на чл. 12 или чл. 13, ал. 3, компетентният орган уведомява възложителя и дава указания за отстраняване на недопустимостта, когато това е приложимо, като определя срок. При неизпълнение на указанията, когато отстраняването на недопустимостта не е възможно, се преминава към прекратяване на административната преписка на основание чл. 2, ал. 5 от Наредбата за ОС. В контролния лист се маркира недопустимо и попълването на контролния лист приключва до тук.

След като е извършена проверката за допустимост на конкретният ППП/ИП и се установи, че е допустимо се маркира с „X“ – процедурата продължава към следващата стъпка.

4. Четвърта стъпка – Извършва се проверка за ППП/ИП предвижда ли дейности непосредствено свързани /необходими за управлението на защитената/ити зона/и или са с благоприятно/положително въздействие. Ако отговора на въпроса е „да“ се излиза с писмо, с което казваме, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на глава втора от Наредбата за ОС.

5. Пета стъпка - Ако отговора е „не“ се извършва проверка за начина на процедуриране, която включва анализ по критериите в т. 5 от контролния лист. Посочените критерии се отчитат, като се използват наличните данни от Информационната система за

защитените зони от мрежата „Натура 2000“, публикувани на интернет страницата на МОСВ и друга налична информация. Възможни отрицателни въздействия върху предмета и целите на опазване на защитените зони се определят на база предоставената в документацията информация, наличната такава при КО, независимо от това дали ППП/ИП попадат (изцяло или отчасти) в тях, дали са извън границите на зони и независимо от отстоянието им до зоните (преценява се спрямо най-близко разположената/и защитена/и зона/и).

5.1. Проверката за наличие на въздействие по критерий 1 *„Загуба на площ на природно местообитание и/или местообитание на вид“* се отразява с „да“, когато ППП/ИП е свързано с трайно и необратимо отнемане на площи от местообитания или местообитания на видове в границите на защитени зони. Временно и обратимо отнемане на площи се отразява в матрицата като „не“ и се преценява по критерий 3. Загубата на площ от природни местообитания или на видове, е възможна само в случаите, когато ППП/ИП се осъществява в границите на защитени зони и засяга съответните местообитания.

5.2. Проверката за наличие на въздействие по критерий 2 *„фрагментация на природно местообитание и/или местообитание на вид“* се преценява с „да“, когато ППП/ИП е свързано със създаване на трайна и непреодолима преграда, възпрепятстваща свободното придвижване на видовете или с изолиране на отделни полигони от местообитанието.

5.3. Проверката за наличие на въздействие по критерий 3 *„Увреждане на природно местообитание или на вид“* се отразява с „да“, когато ППП/ИП може да доведе до някоя от хипотезите, описани в § 3, т. 4 и т. 5 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС, които гласят следното:

"Увреждане на местообитание" е всяко събитие, което води до влошаване на състоянието на местообитанието, като:

- а) допринася за намаляването на площта на неговото естествено разпространение в защитената зона;
- б) води до влошаване на неговата структура и специфични функции, необходими за дългосрочното му съществуване;
- в) води до влошаване на състоянието на характерните за него видове.

"Увреждане на вид" е всяко събитие, което води до влошаване на състоянието на вида, като:

- а) допринася за намаляването на популацията на вида в защитената зона в дългосрочен план;
- б) води до намаляване или риск от намаляване на естествения район на разпространение на този вид в защитената зона;
- в) допринася за намаляването на площта на местообитанието, което осигурява преживяването на популациите на този вид в защитената зона.

Проверката за вероятност от такова въздействие се отразява с „да“, когато в приоритетно/и местообитание/вид и „неблагоприятно – лошо“ природозащитно състояние е възможно изменение в някои от параметрите на ключовите абиотични елементи на зоната (напр. отводняване или оводняване, физикохимични показатели на води, промяна в светлинния режим и др.), в резултат от засилено антропогенно натоварване върху местообитанията от присъствието на хора и техника (напр. утъпкване, замърсяване с отпадъци) или трансформация на местообитанията (напр. рудерализиране, ксерофитизация и др.).

В останалите случаи допустимите въздействия се преценяват в зависимост от характера на намерението и чувствителността на местообитанията и видовете към такива изменения.

В определени случаи са възможни въздействия водещи до увреждане на местообитания или местообитания на видове, но за документирането им е необходимо да са налице конкретни, доказуеми данни, които за се използват от компетентния орган. Например Реализирането на проект за енергийна ефективност би могло да доведе до отрицателно въздействие върху местообитание (колония) на прилепи или видове птици, предмет на опазване в защитени зони. В такива случаи КО следва да разполага с актуални данни за такива конкретни находища или гнезда, на които да се позове.

Трансформация на природни местообитания и местообитания на видове предполага превръщане на местообитание от един вид в друг и не е непременно отрицателно въздействие. Причините за трансформация могат да бъдат както изменения в абиотичните фактори на средата (напр. изменение на хидрологичен режим), така и биотични (напр. култивиране на агресивни инвазивни видове в защитени зони).

Например, замяната на широколистна култура с иглолистна е трансформация на местообитание на птици в зона за птици, което може да има негативно въздействие. Наторяване с азотни торове на ливади и пасища би довело до повишаване на съдържанието на азотни съединения в почвата, последствията от което биха били промени във видовия състав на тревните съобщества в посока на преобладаване на сем. Бобови.

Тревно съобщество на границата на гората, оставено на естествената сукцесия, ще се превърне в храстово съобщество, ако не се предприемат мерки за поддържането му (напр. пашуване). Тази дейност би могла да бъде предмет на общинска или частна програма или проект, която да доведе до трансформация с положително въздействие.

5.4. Проверката за наличие на въздействие по критерий 4 „**Безпокойство на видове**“ се отразява с „да“, когато ППП/ИП може да доведе до значителни – шум, вибрации, светлинно излъчване или засилено човешко присъствие и др., които в зависимост от чувствителността на видовете може да доведе до прогонването им от естествените им местообитания и е свързано с дългосрочното намаляване на популациите.

5.5. Проверката за наличие на въздействие по критерий 5 „**Нарушаване кохерентността между зоните**“ се отразява с „да“, когато ППП/ИП може да предизвика нарушаване на функционалните връзки между отделните зони в мрежата „Натура 2000“ – биокоридори на видове, елементите на ландшафта, които въз основа на своята линейна и непрекъсната структура или свързваща функция са значими за миграцията, географското разпространение или генетичния обмен в растителните и животинските популации и видове.

5.6. Проверката за наличие на въздействие по критерий 6 „**Възможни емисии в някои от следните компоненти на околната среда: повърхности или подземни води, атмосферен въздух, почви, които могат да доведат до въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони**“ се отразява с „да“, когато ППП/ИП е свързано с генериране на емисии в някои от следните компоненти на околната среда: повърхностни или подземни води, атмосферен въздух и почви, във вид и количества, които могат да доведат до въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони. Характерът на ППП/ИП определя вероятността от емисии в компонентите на околната среда - води, атмосферен въздух и почва. Изпускането на емисии би могло да окаже въздействие – не винаги отрицателно – върху защитените зони и предмета на опазване в тях. Напр. заустване в река в защитена зона без пречистване на отпадъчните води, формирани от жилищни сгради, които са обект извън границите на защитена зона, би довело до изменение във физикохимичните параметри на водите, ключов елемент за крайречни местообитания или видове, опазвани в реката (риби, безгръбначни и др.). В друг случай заустването на пречистени води биха довели до оводняване на пресъхващи през лятното маловодие реки.

5.7. Проверката за наличие на въздействие по критерий 7 „**Фактори замърсяващи или увреждащи околната среда, които могат да доведат до въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони**“ се отразява с „да“, когато ППП/ИП е свързано с генериране на естествени и антропогенни вещества и процеси; различни видове отпадъци и др., както и някои генетично модифицирани организми, които могат да доведат до въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони. Трябва да се определят и въздействията върху защитени зони, които са възможни при реализирането на съответния ППП/ИП - например вероятността от отрицателни въздействия върху предмета и целите на опазване при строителството на определен обект в резултат от натоварване на средата и/или пък от отделяне на отпадъци.

5.8. Проверката за наличие на въздействие по критерий 8 „**Кумулативни въздействия**“ се отразява с „да“, когато ППП/ИП в комбинация с други минали, настоящи или очаквани бъдещи ППП/ИП (не само от същия характер и независимо от кого са осъществявани), могат да доведат до въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони. За целите на проверката се прави описание (характеристика, брой) на взетите предвид други ППП/ИП (в същото землище, община, защитена зона), при взаимодействие с които оценяваният ППП/ИП може да окаже отрицателно кумулативно въздействие върху защитената зона.

Неразделна част към контролния лист е Списъкът на всички минали, настоящи и очаквани бъдещи ППП/ИП, които в комбинация с разглежданото намерение могат да доведат до кумулативни въздействия взети предвид при проверката по критерий 8.

Заключенията за местоположението на ППП/ИП се визуализират на карта, която също е неразделна част от контролния лист. Картата следва да дава представа за разположението на ППП/ИП спрямо защитени територии и защитени зони, не само когато попада в тях, но и тогава, когато са извън зони, картата да визуализира мястото на ППП/ИП спрямо най-близко разположените зони.

Записва се името, фамилията и длъжността на съответния експерт, попълнил контролния лист, поставя се датата на попълване и се полага подпис на експерта.

След попълване на контролния лист и установяване липса на въздействие по всичките осем критерии, което се отбелязва с „не“ или при реализиране на ППП/ИП, които са непосредствено свързани с управлението на защитени зони или са с положително въздействие, КО се произнася с писмо по чл. 2, ал. 2 с диспозитив „**не е необходимо провеждане на процедура по реда на гл. II от Наредбата за ОС**“.

Когато компетентният орган не идентифицира възможно **отрицателно** въздействие, уведомява в **14-дневен срок** възложителя, че ППП/ИП му не подлежи на процедура по оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони **с писмо**.

Когато компетентният орган идентифицира възможно отрицателно въздействие (поне един отговор „да“ в контролния лист), уведомява в **14-дневен срок** възложителя, че ППП/ИП му подлежи на процедура по оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони **с писмо**, като дава указания.

Към указанията като приложение са приложени образци на писма по смисъла на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС – 3 бр.

Компетентният орган оповестява писмата на интернет страницата си в 7-дневен срок.

При констатиране недопустимост на елементи на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение по смисъла на чл. 12 или чл. 13, ал. 3, компетентният орган уведомява възложителя и дава указания за отстраняване на недопустимостта, когато това е приложимо, като определя срок. При неизпълнение на указанията, когато отстраняването на недопустимостта не е възможно, когато възложителят не е изпълнил

указанията по ал. 2 или ал. 4 се преминава към прекратяване на административната преписка на основание чл. 2, ал. 5 от Наредбата за ОС.

Прекратяването става с решение съгласно § 2 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС *„В случаите на прекратяване на процедурите, предвидени в тази наредба, прекратяването се извършва от компетентния орган с решение, което в 7-дневен срок от издаването се оповестява на интернет страницата му и се предоставя на възложителя и на съответния орган, одобряващ плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение.“*

II. Подробен контролен лист – преценка чл. 15

С внасяне на уведомлението по чл. 10, ал. 1 и 2 от страна на възложителя, компетентният орган стартира процедурата по ОС, която се провежда по познатия до момента ред - уведомяване на компетентния орган от страна на възложителя на планове, програми, проекти или инвестиционни предложения, проверка за допустимост, преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони.

Чл. 10, ал. 3, чл. 11, ал. 1, както и чл. 17 от Наредбата за ОС се прилагат, когато възложителят е информиран, че ППП/ИП ще бъде обект на процедура по ОС.

Предложените изменения в чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за ОС са основно технически, **като отпада втория екземпляр на електронен носител и се променя номерацията на Приложение № 1 и № 2**, които съответно стават Приложение № 2 и № 3. Текстът на приложения № 2 и № 3 не е променен.

С предложеното изменение на чл. 13, ал. 1 от Наредбата за ОС *„При констатиране на недопустимост на елементи на планове, програми, проекти или инвестиционни предложения с режима на дейностите в защитените зони, съответно в защитените територии или спрямо режими, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни, планове за управление на риска от наводнения и по Закона за водите и в случаите по ал. 3, компетентният орган уведомява възложителя и дава указания за отстраняване на недопустимостта, когато това е приложимо, като определя срок. При неизпълнение на указанията в определения срок или когато отстраняването на недопустимостта не е възможно, процедурата по ОС се прекратява, за което компетентният орган уведомява възложителя и съответния орган, одобряващ плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение.“* се дава възможност на възложителя ако е приложимо да отстрани недопустимостта. КО уведомява възложителя с писмо като дава указания. В случай, че недопустимостта няма как да бъде отстранена или възложителя не изпълни указанията на КО в срок, процедурата се прекратява. Тази хипотеза се прилага само когато е приложимо.

Преценката по чл. 15, ал. 1 от Наредбата за ОС за ППП/ИП се извършва въз основа на попълнен **контролен лист съгласно приложение № 4** и следните критерии по чл. 16 от Наредбата за ОС:

1. характеристики на плановете, програмите и проектите: обхват, подробност, времева рамка, местоположение на предвидените инвестиционни предложения спрямо защитената зона или нейни ключови елементи, кумулативни въздействия с други планове, програми и проекти и инвестиционни предложения;

2. характеристики на инвестиционните предложения: обем, площ, генерирани емисии и отпадъци, необходима инфраструктура, природни ресурси, предвидени за използване, продължителност на строителството, местоположение на инвестиционните предложения спрямо защитената зона или нейни ключови елементи, възможни кумулативни въздействия с други инвестиционни предложения, планове, програми и проекти;

3. характеристики на защитената зона – предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за

природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени;

4. значимост на вероятните въздействия самостоятелно или в комбинация с въздействия от други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения по отношение на:

а) процент на загубената площ от дадено местообитание спрямо площта на местообитанието в защитената зона в съответния биогеографски регион или в мрежата като цяло;

б) степен на фрагментация на местообитанието/местообитанията или популацията на вида/видовете спрямо първоначалното им състояние, продължителност;

в) времетраене на безпокойството на видове;

г) време за възстановяване на засегнатата популация;

5. вероятност от въздействие върху степента на съхранение на засегнатите местообитания и/или видове **съгласно стандартния формуляр за данни (СФД)** за съответната защитена зона;

6. вероятност от въздействие върху природозащитните цели, целостта на защитените зони и свързаността между тях.

В чл. 16 се правят изменения и допълнения и се добавя „**ново приложение с подробен контролен лист, съгласно Приложение № 4**“ с критериите за извършване на преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони, с което наличието на приоритетни местообитания, както и заплахите, посочени в стандартните формуляри с данни ще се отчита по-прецизно.

Решението за одобряването на ППП/ИП е отговорност на компетентния орган, който може да даде одобрение само ако е уверен, че предложения ППП/ИП няма да засегне неблагоприятно целостта на защитената зона по „Натура 2000“. Това може да стане едва когато бъдат разсеяни всички основателни научни съмнения за наличието на такива въздействия. Следователно тежестта пада върху това да се докаже липсата на неблагоприятни въздействия, а не тяхното наличие, което съответства на принципа на предпазливостта. На етапа на скрининг следва да бъдат разсеяни всички основателни съмнения за липсата на вероятни значителни въздействия.

Стъпки за попълване на контролния лист:

I. Обща информация

По отношение на попълването на първата част от контролния лист „**Обща информация**“ следва да се има предвид следното:

1. Възложител (име на възложителя – физическо/юридическо лице);

2. Наименование на ППП/ИП (наименование на плана/проекта/програмата/инвестиционно предложение);

3. Местоположение (имот/и, местност/и, землище/а, община/и, област, координатни точки и др.).

Информацията по т. 1, т. 2 и т. 3 се взема от уведомлението и допълнителната информация (ако е приложимо), предоставени от възложителя.

4. ППП/ИП попада ли в границите на защитени зони по „Натура 2000“. След извършена проверка по отношение на местоположението на ППП/ИП спрямо границите на защитени зони се попълва графата, като се вписва името и кода на зоната/зоните, в които попада. В случаите, когато ППП/ИП не попада в границите на защитена/и зона/и се вписва името и кода на най-близко разположената/ите зона/и.

За целта се определят всички защитени зони по „Натура 2000“:

- които се припокриват географски (територията на ППП/ИП попада в границите на защитена/и зона/и) с някои от действията или аспектите на ППП/ИП, на който и да е от неговите етапи или са в съседство с такива действия или аспекти;

- попадащи във вероятната зона на влияние на ППП/ИП. Защитените зони по „Натура 2000“, разположени в околностите на ППП/ИП (или на известно разстояние), които все пак биха могли да бъдат косвено засегнати от аспектите на ППП/ИП, включително по отношение на използването на природни ресурси (например вода) и различни видове отпадъци, зауствания или емисии на вещества или енергия;

- в околностите на площадката на ППП/ИП (или на известно разстояние), обитавани от животински видове, които могат да се придвижат до района на ППП/ИП и в резултат на това да понесат пагубни въздействия като увеличаване на смъртността или други (например загуба на райони за хранене или ограничаване на естествения ареал);

- чиято свързаност или екологична непрекъснатост могат да бъдат засегнати от ППП/ИП.

Обхватът на защитените зони по „Натура 2000“, които трябва да бъдат оценени, т.е. районът, в който могат да настъпят въздействия от ППП/ИП, ще зависи от характера на ППП/ИП и от разстоянието, на което може да се разпространят въздействията. За защитени зони по „Натура 2000“, разположени надолу по течението на реки или по протежение на влажни зони, захранвани от водоносни хоризонти, може да се окаже, че ППП/ИП, дори ако се намира на голямо разстояние, може да повлияе на водните оттоци, миграцията на видовете риба и т.н. Емисиите на замърсители също могат да окажат влияние на голямо разстояние. Това може да се случи например когато имаме промишлен обект извън границите на защитени зони, но емисиите, които се отделят от неговата дейност да оказват значително въздействие върху близко разположените защитени зони. Някои ППП/ИП, които не засягат непосредствено защитени зони по „Натура 2000“, могат все пак да оказват значително въздействие върху тях, ако пораждат бариерен ефект или възпрепятстват екологични връзки. Това може да се случи например когато ППП/ИП засягат характеристики на ландшафта, които свързват защитени зони по „Натура 2000“ или могат да възпрепятстват движението на видовете или да нарушат непрекъснатостта на речна или горска екосистема.

За да се установят възможните въздействия на ППП/ИП върху защитена зона по „Натура 2000“, е необходимо да се определят не само съответните зони, но и местообитанията и видовете, чието наличие в тях е значително, както и специфичните цели на опазването на защитената зона.

5. ППП/ИП пряко свързан ли е или необходим за управлението на защитената зона/зони по „Натура 2000“. В тази стъпка се установява дали ППП/ИП е свързан с управлението на дадена зона или е необходим за него, т.е. дали допринася за постигане на целите на опазването на въпросната зона.

Следва да се прецени дали ППП/ИП е пряко свързан или необходим за управлението на защитена зона по Натура 2000. Извършва се проверка за ППП/ИП предвижда ли дейности непосредствено свързани/необходими за управлението на защитената/ити зона/и или са с благоприятно/положително въздействие. Ако отговора на въпроса е „да“ не се изисква провеждане на процедура по оценка за съвместимост. Ако отговора е „не“ процедурата по преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие продължава. Понятието „управление“ се отнася до управлението на опазването на дадена зона, т.е. то трябва да се разбира в смисъла, в който е използвано в чл. 6, параграф 1 от Директивата за местообитания. Следователно, ако дадена дейност е непосредствено свързана с изпълнението на целите на опазването и е необходима за тяхното изпълнение, тя се освобождава от изискването за оценка. ППП/ИП, непосредствено свързани с управлението на опазването на защитени зони по „Натура 2000“ или необходими за него, като цяло следва да бъдат изключени от разпоредбите на чл. 6, параграф 3, но все пак може да се изисква оценка на онези ППП/ИП, в които има компоненти/елементи, които не са свързани с опазването. Освен това при определени обстоятелства е възможно даден ППП/ИП, непосредствено свързан с управлението на

една защитена зона или необходим за него, да оказва неблагоприятно въздействие върху друга зона. Например, за да се подобри управлението на наводненията в защитената зона, в ППП/ИП може да се предложи изграждането на бариера в друга зона, което може да окаже значително неблагоприятно въздействие върху нея. Следователно ППП/ИП следва да бъде подложен на оценка на потенциалните значителни въздействия върху другата зона. Следователно ППП/ИП, който ще бъдат непосредствено свързан с управлението на защитените зони по „Натура 2000“ съгласно Директивата за птиците и Директивата за местообитанията или необходими за него, следва да бъдат ППП/ИП, които имат за цел и ще допринесат за опазването или, когато е уместно, за възстановяването на благоприятния природозащитен статус на природните местообитания и видове в тези зони.

б. Попълва се за „*план/програма/проект*“;

ба. Попълва се за „*инвестиционно предложение*“.

Попълва се в резюме ППП/ИП - размер (например по отношение на прякото усвояване на земя), обща засегната площ, физически промени в околната среда (например изменение на речните корита, промени в плътността на горското покритие), промени в интензивността на съществуващия натиск (например увеличаване на шума, вибрации, замърсяването или движението), изисквания във връзка с ресурсите (например водоползване, добив на полезни изкопаеми), емисии и отпадъци, съпътстваща инфраструктура (транспортен достъп, ВиК, ел. снабдяване, газоснабдяване и др.), времетраене на етапите на изграждане, експлоатация, извеждане от експлоатация (когато е приложимо) и др. информация необходима за извършване на преценката. Информацията се взема от уведомлението по чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС и допълнителната информация по чл. 11, ал. 1 и чл. 15, ал. 4 от същата (ако е приложимо), предоставени от възложителя, както и от извършена проверка на място от КО (ако е извършена такава).

Когато се описва ППП/ИП, ще е необходимо да се посочат всички аспекти, които биха могли да оказат въздействие на защитената зона по „Натура 2000“, поотделно или във взаимодействие с други ППП/ИП. Трябва да бъдат взети под внимание всички етапи на ППП/ИП, включително изграждането, експлоатацията и извеждането от експлоатация (ако е приложимо).

II. Специфична информация

1. Характеристики на засегнатите/близко разположените защитени зони, които може да бъдат засегнати от ППП/ИП:

Втората част е свързана с „**Специфична информация**“, която се попълва за всяка защитена зона като за целта се ползват наличните данни от Информационната система за защитените зони от мрежата „Натура 2000“, стандартния формуляр за данни (СФД). Данните от докладването по чл. 17 от Директива за местообитанията или чл. 12 от Директива за птиците също могат да се използват като напр. при определяне на процент на загубената площ от дадено местообитание спрямо площта на местообитанието в защитената зона, в съответния биогеографски регион (БГР) или в мрежата като цяло, при определяне значимостта на влиянията и заплахите в съответния БГР, в който попада защитената зона, състоянието на съответното засегнато местообитание или вид в БГР, в който попада защитената зона и др.

1.1. Попълва се име и код на всяка една защитена зона поотделно.

1.2. Прави се описание на целите на опазване на всяка една защитена зона – вземат се предвид целите на опазване описани в заповедта за обявяване, Плана за управление (ако има такъв), Документа за целите за съответната защитена зона (ако има такъв).

Стандартният формуляр за данни за всяка защитена зона по „Натура 2000“ съдържа информация за защитените биологични видове и типове местообитания в ЕС,

които се срещат в зоната, и предоставя обща оценка на състоянието на всеки биологичен вид или тип местообитание в тази зона (с оценка от А до D). В него се предоставя информация за площта, представителността и природозащитния статус на местообитанията в зоната и се дава цялостна оценка на стойността на зоната за опазването на съответния тип естествено местообитание. Що се отнася до биологичните видове, обитаващи зоната, във формуляра се осигурява информация относно техните популации, състояние (постоянни, в размножителен период, зимуващи, мигриращи) и относно стойността на зоната за въпросния биологичен вид.

Информацията, предоставена в стандартния формуляр за данни по „Натура 2000“, е отправната точка за определяне на типовете местообитания и видовете, чието наличие в зоната е значително и които биха могли да бъдат засегнати от плана или проекта, както и на всеки съществуващ натиск и въздействие върху зоната. Друга информация на равнището на защитената зона може да бъде получена от източници като плана за управление на защитена зона по „Натура 2000“, списъците на дейности, които могат да причинят увреждане или влошаване на състоянието, резултатите от проучвания с цел мониторинг на местообитанията и видовете на територията на зоната, както и от източници извън защитената зона по „Натура 2000“ на биогеографско, национално и местно равнище.

Когато обаче няма достатъчна информация, например относно наличието на природни местообитания и видове в зоната, потенциално засегната от даден ППП/ИП, или наличната информация е остаряла, може да се наложи да бъдат събрани и анализирани допълнителни данни, за да се определи дали е вероятно да съществуват значителни въздействия. Ако няма налична информация, трябва да се допусне, че съществува вероятност от значителни въздействия и че е необходима извършване на оценка на степента на въздействие.

Въпреки че оценката следва да бъде съсредоточена върху птиците и биологичните видове и типовете местообитания от интерес за Общността, чието наличие в защитената зона е значително, следва да се има предвид, че тези целеви характеристики също така взаимодействат по сложни начини с други видове, типове местообитания, както и с естествената околна среда. Във връзка с това е възможно други видове също да бъдат от значение при разглеждането на потенциалните влияния върху защитените местообитания, ако те представляват типични растителни и животински видове за въпросния тип местообитание или ако играят съществена роля в хранителната верига, от която зависят целевите характеристики на защитената зона по „Натура 2000“. Това ще бъде отразено в целите на опазването на защитената зона и при подходящата оценка следва също така да се разгледат възможните въздействия на ППП/ИП върху тези други видове, когато е приложимо.

Характеристиките на ландшафта, които допринасят за екологичната кохерентност на мрежата, включително за нейната свързаност, също следва по целесъобразност да се вземат предвид при оценката на въздействието на ППП/ИП върху защитени зони по „Натура 2000“.

1.3. Специфична значимост на защитената зона в природозащитен и екологичен план (СФД) – **фактори**, допринасящи за природозащитната стойност на зоната (наличие на приоритетни типове природни местообитания / видове / популации; наличие на редки или застрашени видове / популации – съгласно национална Червена книга или европейски червен списък на IUCN; разполагане на зоната на миграционен коридор за видове и др.).

Източници на информация са Заповедите за обявяване на зоните, Плана за управление (ако има такъв), Документа за целите за съответната защитена зона (ако има такъв), Стандартния формуляр за данни по „Натура 2000“, съществуващи проучвания и данни от мониторинг на съответните биологични видове и типове местообитания,

тяхното разпространение в зоната и около нея, природозащитен статус, натиск и заплахи, свързани с тях, съответни доклади относно състоянието на околната среда, карти и географски информационни системи, досиета с исторически данни за защитената зона и др.

Източниците на информация за оценяване на значимостта на въздействията включват доказателства от подобни операции, засягащи зони със сходни определящи характеристики, сходен природозащитен статус или сходни цели на опазването, както и експертни оценки въз основа на наличните доказателства. Тъй като обаче всеки случай неизбежно е различен, трябва да се вземат предвид местните обстоятелства. Ето защо оценката трябва винаги да се извършва за всеки отделен случай.

Например загуба на местообитания в размер на сто квадратни метра може да е значителна за малка зона с редки орхидеи, докато подобна загуба в голяма степна зона може да е без значение, ако не оказва влияние върху целите на опазването на въпросната зона.

В случай на ППП/ИП, за който на етап скрининг е трудно да се оценят всички потенциални въздействия върху защитена/и зона/и по „Натура 2000“ се разглеждат с достатъчна степен на предпазливост (отвъд всяко основателно съмнение) и в светлината на принципа на предпазните мерки, за да се избегне пренебрегването на компоненти или действия с потенциално въздействие върху защитена зона по „Натура 2000“ и изключването им от по-нататъшна проверка в рамките на оценката на степента на въздействие.

1.4. Специфична уязвимост на защитената зона (СФД) – елементи на защитената зона (видове и местообитания), най-чувствителни към факторите на въздействие; способността им да се възстановяват след промени, имайки предвид както крехкостта, така и устойчивостта; основни заплахи от СФД.

Елементи на защитената зона са:

а) типове природни местообитания от приложение № 1 на ЗБР - предмет на опазване в защитената зона;

б) видове съгласно приложение № 2 на ЗБР - предмет на опазване в защитената зона, и техните местообитания;

в) други видове от съществено значение за структурата и функциите на екосистемите в защитената зона;

г) територии, изпълняващи функциите на естествен буфер по отношение на типовете природни местообитания, и местообитанията на видовете - предмет на опазване в защитената зона;

д) компонентите на околната среда от съществено значение за местообитанията и видовете - предмет на опазване в защитената зона;

е) характерни елементи на ландшафта, които са от съществено значение за миграцията, географското разпространение на видовете и генетичния обмен между популациите им.

Ключови елементи на защитената зона са местообитанията и видовете - предмет на опазване в дадената защитена зона, чието наличие, площ/популация, качество или други характеристики са били причина за определяне на конкретната защитена зона като подходяща за включване в националната екологична мрежа, както и други елементи на защитената зона от жизненоважно значение за тези местообитания и видове.

2. Вероятни въздействия/вероятни промени в защитената зона по Натура 2000.

Величината на положителните или отрицателните въздействия (преки, косвени или кумулативни) се определя от мащаба, интензивността, честотата и продължителността на въздействието в пространството и времето.

Трябва да се прецени дали със сигурност могат да се изключат значителни отрицателни въздействия – т.е. установява се дали принципно могат да настъпят (значителни) отрицателни въздействия върху една зона от Натура 2000.

Значително въздействие може да е налице, когато отделни фактори на средата (напр. биотични или абиотични фактори и тяхното взаимодействие) биват повлияни така, че да бъдат нарушени функциите на системата или да намалее числеността на видовете. Въздействията са значителни, когато – чрез директни (на съответната площ) или индиректни (в съседство) действия – функциите на местообитанието или на местообитанието на вида бъдат така ограничени или нарушени в широк обхват и/или трайно, че целите на опазване не могат да бъдат постигнати в дългосрочен план. Колкото по-значимо от консервационна гледна точка или чувствително е дадено местообитание или местообитание на вид (напр. приоритетни типове местообитания и/или видове), толкова по-голяма трябва да е вероятността, въздействията върху него да се оценят като значителни.

На етап преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие задължително следва да се оцени състоянието съгласно стандартния формуляр, като оценката следва да се съсредоточи основно върху популациите на видовете и местообитанията с оценка „А“, след това върху тези с оценка „В“ и „С“ като не толкова значими за зоната. Изводът от оценката на този етап следва да бъде, че проектът няма да доведе до промяна в оценката на състоянията на популациите/местообитанията т.е. влошаване. Ако на този етап оценката показва, че ППП/ИП би могъл да доведе промяна в настоящата оценка на състоянието спрямо стандартния формуляр, то за ППП/ИП следва да бъде проведена същинската оценка на степента на въздействие - съгласно ЗБР това е докладът за оценка на степента на въздействие (ДОСВ), в която оценка следва да се оценят степента на въздействие спрямо целите на опазване на зоната, дори и да липсват формално установени такива. В този случай следва да се оцени спрямо проект на цели на опазване, каквито би имала съответната зона и след провеждане на консултации със съответните заинтересовани страни (проект на ПУ, научни разработки, доклади и др.).

2.1. Загуба на природни местообитания (сухоземни, сладководни или морски)

Природни местообитания са естествени или близки до естествените сухоземни или акваториални области, характеризиращи се с характерни географски, абиотични и биотични особености, придаващи им специфичен облик - сухоземни, сладководни или морски. Местообитание на вид е районът, определен от специфични абиотични и биотични фактори, в който този вид се намира постоянно или временно в някой от етапите на своя жизнен цикъл.

В случай, че отговора е „да“ се дава:

- площ на загубената територия (дка); или промяна в ползването ѝ (промяна на режима на води);

– процент на загубената площ от дадено местообитание спрямо площта на местообитанието в защитената зона, в съответния биогеографски регион или в мрежата като цяло.

Благоприятно състояние на природно местообитание е, когато:

а) площта на неговото естествено разпространение е постоянна или се разширява;
б) неговата структура и специфични функции осигуряват дългосрочното му съществуване;

в) състоянието на характерните за него видове е благоприятно.

2.2. Фрагментация на природни местообитания или местообитания на видове (в зависимост от продължителността или постоянството).

В случай, че отговора е „да“ се посочва степента на фрагментация на местообитанията или популацията на видовете спрямо първоначалното им състояние, продължителност.

2.3. Безпокойство на видове (сухоземни или морски), в резултат на шум, светлина, човешко присъствие или др.) / прогонване от местообитанията / сблъсък, прегазване, смъртност на индивиди.

В случай, че отговора е „да“ се посочва:

- разстояние, продължителност и ефект върху популациите на видовете (преки или косвени щети върху размера, характеристиките или възможностите за възпроизводство на популациите в защитената зона);
- времетраене на безпокойството на видове;
- време за възстановяване на засегнатата популация.

Благоприятно състояние на видовете е, когато:

- а) данните за динамиката на популациите на вида показват, че този вид е и ще остане жизнеспособен елемент на природното местообитание;
- б) естественият район на разпространение на този вид не намалява и не е налице тенденция към намаляване;
- в) е налице достатъчно голямо местообитание, което осигурява преживяването на популациите на този вид.

2.4. Вероятност от значително въздействие върху степента на съхранение на засегнати местообитания / видове, съгласно СФД за защитената зона;

Посочва се обосновка за избрания отговор, като се съобразяват критериите посочени в т. 2.1, 2.2, 2.3 и 2.6, както и съображения и фактори, произтичащи от спецификата на конкретните ППП/ИП.

2.5. Вероятност от въздействие върху природозащитните цели на защитената зона;

Посочва се обосновка за избрания отговор, като се взимат предвид характеристиките на конкретните ППП/ИП и природозащитните цели на опазване на защитените зони.

Вероятност от въздействие върху природозащитните цели на защитената зона има ако реализацията на ППП/ИП може да:

- възпрепятства или да причини забавяне в постигането на напредък по целите на опазването на защитената зона;
- намали площта или качеството на природните типове местообитания или на местообитанията на видове, които се срещат в защитената зона;
- намали популацията на видовете, чието присъствие в защитената зона е значително;
- доведе до обезпокояване, което може да засегне числеността или плътността на популацията, или баланса между видовете;
- причини изместването на видове, чието присъствие в защитената зона е значително, и по този начин да намали площта на разпространение на тези видове в защитената зона;
- доведе до разпокъсване на местообитанията или местообитанията на видовете;
- доведе до загуба или намаляване на ключови характеристики, природни процеси или ресурси, които са от съществено значение за поддържането или възстановяването на съответните местообитания и видове в защитената зона (например дървесни корони, ежегодно наводняване, видове, които служат за плячка, хранителни ресурси и др.);
- да наруши факторите, които помагат за запазването на благоприятния статус на защитената зона или които са необходими за възстановяването им до постигане на благоприятен статус в рамките на защитената зона;
- да наруши баланса, разпространението и плътността на видовете, които са показателите за благоприятния статус на защитената зона?

2.6. Вероятност от кумулативни въздействия. Описание (характеристика, брой) на взетите предвид други ППП/ИП (в същото землище, община, защитена зона, не само от същия характер и независимо от кого са осъществявани), при взаимодействие с които оценяваният ППП/ИП може да окаже значително отрицателно въздействие върху защитената зона.

На етапа на скрининг следва да се направи оценка на вероятността даден ППП/ИП да окаже значително въздействие поотделно или във взаимодействие с други ППП/ИП, като за целта е необходимо да се определят:

- географските граници, в рамките на които да бъде проучен кумулативният ефект като следва да се има предвид, че те ще бъдат различни за различните видове въздействия (например влияния върху водните ресурси, шум, вибрации, атмосферен въздух и др.) и може да се простират до отдалечени места (извън местоположението на ППП/ИП);

- всички възможни източници на въздействия, произтичащи от разглеждания ППП/ИП, заедно с други източници в дадената среда и други въздействия, които могат да възникнат от други предложени ППП/ИП, времето и фазите на ППП/ИП;

- видовете въздействие (например шум, намаляване на водните ресурси, химически емисии и др.), които могат да засегнат структурата и функциите на защитената зона, уязвими на промяна;

- механизма, по който настъпва потенциалният кумулативен ефект (например по вода, въздух, вследствие на натрупване на въздействия във времето или в пространството). Проучете състоянието на зоната, за да установите къде уязвимите аспекти на структурата и функцията ѝ са изложени на риск;

Когато дадено местообитание или вид в зоната вече е с неблагоприятен природозащитен статус или когато критичните прагове на въздействие за специфичните елементи на местообитанията или видовете са надвишени (или когато зоната е обект на кумулативен ефект, който ще доведе до някое от тези състояния), всеки допълнителен ППП/ИП, който самостоятелно или във взаимодействие с други добавя допълнителни въздействия към тези равнища, вероятно ще окаже значително въздействие върху защитената зона по „Натура 2000“.

Когато ППП/ИП в комбинация с други минали, настоящи или очаквани бъдещи ППП/ИП (не само от същия характер и независимо от кого са осъществявани), има вероятност да доведат до значително въздействие (поради вида, размера или мащаба на ППП/ИП, характеристиките на защитената зона по „Натура 2000“ или поради високия риск от комбинирано въздействие с други ППП/ИП) върху предмета и целите на опазване на защитената зона, ППП/ИП се подлага на оценка на степента на въздействие.

В случай на съмнение, т.е. ако въз основа на наличната информация не може да бъде изключена вероятността даден ППП/ИП, поотделно или във взаимодействие с други ППП/ИП, да окаже значително въздействие върху защитена зона по „Натура 2000“, ППП/ИП трябва да бъде подложен на оценка на степента на въздействие.

За целите на проверката се прави описание (характеристика, брой) на взетите предвид други ППП/ИП (в същото землище, община, защитена зона), при взаимодействие с които оценяваният ППП/ИП може да окаже отрицателно кумулативно въздействие върху защитената зона.

В Решението трябва ясно да се посочи кои елементи на ППП/ИП съвместно с какво или кои ППП/ИП са взети предвид при вземането на решение във връзка с ефектите на комбинацията. Простото заявяване, че „няма да има кумулативни въздействия“ е недостатъчно.

3. Резултат от преценката.

Когато значителни въздействия са вероятни, несигурни или неизвестни на етапа на преценката, се изисква извършването на ОСВ.

Вземайки предвид представената от Възложителя информация и документация, отчитайки служебно известната информация, наличните научна информация и данни, както и актуалната Натура 2000 база данни, се прави заключение от преценката.

Възможни са **три варианта за заключение:**

Вариант 1. **Не се изисква провеждане на ОСВ**, тъй като ППП/ИП е пряко свързан или необходим за управлението на защитената зона;

Вариант 2. **Има вероятност ППП/ИП** (самостоятелно или в комбинация с други ППП/ИП) да окаже значително въздействие върху защитената зона,; **Или остава несигурност/съмнение по отношение вероятността ППП/ИП** (самостоятелно или в комбинация с други ППП/ИП) да окаже значително въздействие върху защитената зона, **поради което се изисква извършването на ОСВ.**

Ако на един от отговорите в т. 2.1 до т. 2.6. се отрази с „ДА“, следва да се изиска извършването на оценка на степента на въздействие (ОСВ).

Вариант 3. **Няма вероятност ППП/ИП** (самостоятелно или в комбинация с други ППП/ИП) да окаже значително въздействие върху защитената зона, **поради което не е необходимо извършването на ОСВ.** Заключениеята за липса на значително отрицателно въздействие, трябва да бъдат доказани и обосновани с подробни аргументи и мотиви.

4. Приложение: карта с местоположението на ППП/ИП спрямо защитената/ите зона/и или нейни ключови елементи – природни местообитания или местообитания на видове. Карта е неразделна част от контролния лист. Картата следва да дава представа за разположението на ППП/ИП спрямо ЗЗ, не само когато попада в тях, но и тогава, когато са извън зони, картата да визуализира мястото на ППП/ИП спрямо най-близко разположените защитени зони.

Записва се името, фамилията и длъжността на съответния експерт, попълнил контролния лист, поставя се датата на попълване и се полага подпис на експерта.

Контролният лист се попълва в електронен вид, разпечатва се и след подписването му, се прилага към документацията за ППП/ИП. Контролният лист не се публикува, а е част от документацията към преписката.

Към указанията като приложение са приложени образци на Решения, издадени на основание чл. 18, ал. 1, чл. 20, ал. 1, чл. 28, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС – 3 бр.

Компетентният орган оповестява решенията на интернет страницата си в 7-дневен срок.

Наредбата за ОС дава възможност на КО да прекратява процедурата по оценка за съвместимост на следните основания:

- **чл. 11, ал. 2** „Когато нередовностите не бъдат отстранени и/или не бъде предоставена допълнителна информация в срока по ал. 1, процедурата по ОС се прекратява, за което компетентният орган уведомява възложителя.“;

- **чл. 11, ал.3** „Процедурата по ОС се прекратява и когато компетентният орган установи, че възложителят е представил недостоверна информация, която е от съществено значение за вземане на решение по ОС.“;

- **чл. 13, ал. 1** „При констатиране на недопустимост на елементи на плановете, програми, проекти или инвестиционни предложения с режима на дейностите в защитените зони, съответно в защитените територии или спрямо режими, определени в утвърдени плановете за управление на речните басейни, плановете за управление на риска от наводнения и по Закона за водите и в случаите по ал. 3, компетентният орган уведомява възложителя и дава указания за отстраняване на недопустимостта, когато това е приложимо, и определя срок. При неизпълнение на указанията в определения срок или когато отстраняването на недопустимостта не е възможно, процедурата по ОС се прекратява, за което компетентният орган уведомява възложителя и съответния орган, одобряващ плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение.“;

- **чл. 13, ал. 3** „Компетентният орган прекратява процедурата по ОС на всеки етап от нея, когато се потвърди от съответен специализиран компетентен орган недопустимостта на плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове.“;

- **чл. 15, ал. 5** „Когато възложителят не представи допълнително изисканите документи в определения по ал. 4 срок, процедурата по ОС се прекратява, за което компетентният орган уведомява възложителя и съответния орган, одобряващ плановете, програми и проекти/инвестиционни предложения.“;

- **чл. 20, ал. 5** „Когато възложителят не внесе доклад за оценка на степента на въздействие в продължение на повече от 12 месеца от влизането в сила на решението по ал. 1, освен ако с него изрично е разпоредено друго, компетентният орган му изпраща напомнително писмо и определя срок до 14 дни, в който възложителят да изпълни задължението си по процедурата или да внесе искане за прекратяването ѝ. Ако в определения срок не се получи отговор и/или не се внесе докладът от възложителя, компетентният орган прекратява процедурата по ОС.“;

- **чл. 24, ал. 8** „При три поредни отрицателни оценки на качеството на доклада компетентният орган прекратява процедурата по ОС, за което уведомява възложителя.“;

- **чл. 25, ал. 4** „Когато възложителят не изпълни задължението си по ал. 3, компетентният орган му изпраща напомнително писмо и определя срок до 14 дни, в който възложителят да изпълни задължението си по процедурата или да внесе искане за прекратяването ѝ. Ако в определения срок не се получи отговор и/или не се внесе становище от възложителя, компетентният орган прекратява процедурата по ОС.“;

- **чл. 26, ал. 2** „Когато възложителят не изпълни задължението си по ал. 1, компетентният орган му изпраща напомнително писмо и определя срок до 14 дни, в който възложителят да изпълни задължението си по процедурата или да внесе искане за прекратяването ѝ. Ако в определения срок не се получи отговор и/или не се внесе исканата информация от възложителя, компетентният орган прекратява процедурата по ОС.“;

- **чл. 27** „При обективна невъзможност за събиране на достатъчно информация за извършване на оценката по чл. 21 или при неяснота относно степента на увреждане на защитената зона компетентният орган прекратява процедурата, за което уведомява възложителя.“

Прекратяването става с решение съгласно § 2 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС „В случаите на прекратяване на процедурите, предвидени в тази наредба, прекратяването се извършва от компетентния орган с решение, което в 7-дневен срок от издаването се оповестява на интернет страницата му и се предоставя на възложителя и на съответния орган, одобряващ плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение.“.

Към указанията като приложение е приложен образец на Решение, издадено на основание чл. 11. ал. 2 или чл. 11. ал. 3 или чл. 13, ал. 1 или чл. 13, ал. 3 или чл. 15, ал. 5 или чл. 20, ал. 5 или чл. 24, ал. 8 или чл. 25, ал. 4 или чл. 26, ал. 2 или чл. 27 от Наредбата за ОС – 1 бр.

Настоящите указания се дават на основание §6 от ПЗР на Наредбата за ОС и са отворени за допълване и изменения след като бъде натрупан опит по прилагането.